

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải Đệ Tử Quy

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 23

Kính chào các bạn đồng học!

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

.....

[Hôm qua chúng ta đã học

- *Một người muốn thành tựu phải bắt đầu từ “Tu thân”*
- *Muốn “tu thân” lại phải bắt đầu học từ chữ “Hiếu” - Rồi từ chữ hiếu mới tỏa ra là tâm nhân từ với người, với chúng sinh. Đây chính là chữ “Ái” tức là yêu thương. Tiếp tục ạ*
- *Muốn “tề gia, trị quốc, bình thiên hạ” phải dạy cho dân chữ “Hiếu”*

Vì không tâm hiếu tất không đạo nghĩa;

Mà không đạo nghĩa tất nuôi lớn “lợi, hại”

Hôm nay chúng ta sẽ học tiếp mục ba:

3. Lợi mình hại người, tất xã hội động loạn]

Bởi vì anh ấy chỉ có lợi hại, chỉ có thích ác, cho nên từ lợi biến thành hại, từ hại biến thành ác. Làm ra động tác này, sẽ ảnh hưởng gia đình, ảnh hưởng xã hội, cho nên tỷ lệ ly hôn ngày càng tăng cao.

[Bạn nghe TS Thái giảng ý thứ nhất

Lợi mình hại người thì]

Thứ nhất: Tỷ lệ ly hôn sẽ cao

Khi tỷ lệ ly hôn tăng cao thì trực tiếp ảnh hưởng đến giáo dục của thế hệ sau. Không chỉ là bạn ly hôn sẽ ảnh hưởng đến đứa nhỏ này, mà ngay ở

trong gia đình, chung sống, sự xung đột của vợ chồng, bầu không khí không tốt này, sẽ ghi lại ấn tượng sâu sắc trong tâm khảm của ai? Của trẻ nhỏ.

Cho nên vợ chồng bất hòa, vợ chồng ly hôn là tổn hại cả đời đối với con cái. Chúng ta chuyển sang ý...

Thứ hai: Tỷ lệ ly hôn cao thì tỷ lệ tội phạm tăng

[Phần lớn là cái tỷ lệ tội phạm đều là tập trung vào những cái gia đình mà ly hôn là nhiều.

Có một nữ cư sĩ kể chuyện với tôi rằng: trước đây, khi hồi cô mới đi làm, cái vị nữ giám đốc của cô đấy rất tài giỏi, rất là xinh đẹp. Thế nhưng luôn luôn sân hận với mọi người. Đến khi cô ấy tìm hiểu ra thì vị giám đốc này mồ côi mẹ từ nhỏ, cha đi lấy vợ khác, cuộc sống sống với dì ghẻ thì cuối cùng tự nhiên cô ấy cảm thấy bao dung ra, cô ấy nói là ‘Đây là con người sống không có tình thương». Chính vì không có tình thương từ cái nền tảng gia đình đấy cho nên đến khi ra xã hội không thể bao dung được người, mà chỉ còn có ngạo mạn và đố kỵ, không có muốn ai hơn mình cả.

Cho nên khi mà cái tỷ lệ ly hôn mà tăng í, vợ chồng bất hòa, vợ chồng ly hôn thì tổn hại cả đời đối với con cái.

TS Thái giảng tiếp]:

Tỷ lệ ly hôn kéo theo một vấn đề xã hội nghiêm trọng khác nữa, chính là tỷ lệ phạm tội.

Tôi đã từng hỏi qua một vị là người lãnh đạo của trại giam, ông nói:

- Có đến 60% - 70% số người tù tội, đều có xuất thân từ gia đình bất hòa.

Gia đình không kiện toàn, trẻ nhỏ từ nhỏ không có giáo dục gia đình tốt, cho nên nền tảng nhân sanh của chúng không được xây đắp. Sau đó đến trường học, vào xã hội, gặp được nhân duyên không tốt, lập tức liền bị bật gốc, rất dễ dàng bị bạn xấu làm cho hư hỏng.

Chúng ta chuyển sang ý ...

Thứ ba: Lợi mình hại người tất xã hội động loạn

Khi tỷ lệ phạm tội của xã hội càng ngày càng cao, dù bạn có nhiều tiền, có địa vị trong xã hội, bạn có cảm giác an toàn không? Không có!

[Bây giờ tôi nói lại cái chỗ này một chút.

*Chúng ta có nhớ đến đoạn mà thầy Thái lần trước chúng ta chia sẻ? Đến câu gọi là **"Rẽ quẹo rộng, chớ đụng góc"** thì thầy có nói đến cái việc là xã hội rất nhiều các cái thanh niên là đi đua xe máy, và cái tai nạn từ đây rất nhiều. Thì thầy có nói là vì sao chúng lại như vậy? Bởi vì gia đình chúng không có người yêu thương, không có người quan tâm.*

Khi cha mẹ mà bỏ nhau thì chồng có vợ mới, vợ thì có chồng mới. Hoặc là còn mãi cãi nhau thì ai quan tâm đến chúng. Cho nên trẻ sống thiếu tình thương. Chính vì thiếu tình thương đấy bắt đầu chúng đi ra ngoài xã hội, chúng không được ai dạy dỗ.

- ✓ *Chúng đi ra ngoài xã hội thì chúng không biết chỗ nào nên đến, chỗ nào không nên đến;*
- ✓ *Chúng không biết ai là người cần kết bạn, ai là người không cần kết bạn và*
- ✓ *Chúng không biết, nhận biết được sự việc này nên làm hay là không nên làm.*

Cho nên chúng đi theo những chúng bạn xấu. Nào là đua xe, rồi nào là thuốc lắc, vũ trường. Cho nên kết quả là tỷ lệ tội phạm rất là cao.

TS Thái giảng tiếp]

Khi tỷ lệ phạm tội của xã hội ngày càng cao, dù bạn có nhiều tiền, có địa vị trong xã hội, bạn có cảm giác an toàn không? Không có!

Hiện tại cả thế giới, đích thực là rất ít người cảm thấy an toàn. Chúng ta đi dạo trên phố, như tôi đi đến Hải Khẩu, ba lô của tôi, tôi mang như thế nào? Nhất định phải mang phía trước, hoặc là mang ở phía trước bụng, có mang như vậy mà đi là phải chậm chậm. Nếu mang phía sau sẽ như thế nào? Nếu như có người muốn giựt bóp da của bạn, bạn liền bị nguy hiểm.

[Đây, trường hợp này chẳng phải riêng gì bên Trung Quốc, mà hôm qua cái phóng sự buổi trưa ở trên đài truyền hình Việt Nam cũng đưa lên là cái tình hình tội phạm ở trên xe bus.

Cuối cùng thì thứ nhất là lên đấy là tội phạm tìm cách tiếp cận bạn, móc túi của bạn, rạch túi, rồi ăn cắp, ăn trộm.

Lớn hơn nữa là tìm cách chuẩn bị đến cái bến dừng, là dợt một cái là chạy xuống.

Lớn hơn nữa là chúng tạo thành cái nó gọi là đánh hội đồng, tạo ra sự kiện. Ví dụ bạn vừa lên một cái, lập tức một nữ lên, một nam lên, sau khi nó đã ngồi cạnh bạn ở chỗ bến xe giả vờ làm quen, hỏi chuyện. Cái cô gái hỏi chuyện bạn mấy câu. Sau khi hỏi xong lên cái lập tức một nữ lên, cô ta đi theo, xong một nam nữa lên. Khi nam lên thì thế nào? Được một tí thì bắt đầu túm luôn lấy bạn vào, hô ầm lên là:

- Mày là con ăn cắp, con ăn trộm.

Người nào phụ theo? Đây, cái vị nữ mà ngồi dưới kia và chúng nó làm loạn ô tô lên. Và chúng nó đổ cho, tự nhiên đổi trắng thay đen, điên điên đảo đảo. Cô, cô này thì khóc lóc, còn hai đứa kia thì túm đầu, giật tóc. Rồi cuối cùng lấy toàn bộ túi. '

- Mày là đồ ăn cắp, ăn trộm.

Mở ra

- Đây xem các thứ của mày, chắc chắn lấy của tao

Tất cả mọi người trên xe đều không nói gì. Đến bến hai đứa nhảy xuống mang theo cả cái túi đi.

Thế cho nên cái vị trung tá công an ấy, hướng dẫn cho các bạn cái gì? Các bạn khi đi ngoài đường, khi đi trên xe bus các bạn phải nhớ là tất cả ba lô, túi của các bạn, các bạn phải chuyển ra đằng trước và ôm khư khư trước bụng này.

Tôi thấy giống hệt như tiến sĩ Thái nói hôm qua vừa một cái phóng sự về tỷ lệ tội phạm ở trên xe bus tăng rất cao. Cho nên các bạn lưu ý.

Chúng ta chuyển sang ý ...

Thứ tư: Vì sao ngày nay tỷ lệ ly hôn cao? Vì không dạy hiểu đạo

TS Thái giảng tiếp]

Hiện tại xã hội không được an định là kết quả, còn nguyên nhân do đâu vậy? Gia đình không có ổn định, con người từ nhỏ không được dạy hiểu đạo, không học đạo, không được học giáo huấn của Thánh Hiền.

Ngày nay hôn nhân không tốt, nguyên nhân do đâu? Nguyên nhân từ nhỏ không được dạy hiểu đạo.

[Vẫn là không có chữ hiếu vì chữ Hiếu là gốc. Bài trước chúng ta đã nói “một người thương yêu cha mẹ thì nhất định sẽ thương yêu các cha mẹ người khác”. Khi lên xe ô tô, thấy một cụ già nhất định sẽ đứng lên để nhường chỗ cho cụ ngồi. Khi thấy một người đi qua đường là trẻ nhỏ nhất định người ấy sẽ giúp. Cho nên nguyên nhân cuối cùng quay trở lại là cái chữ Hiếu, không được dạy Hiếu Đạo.

Trong câu, Tiên sĩ Thái có dạy cái câu gọi là “Cha mẹ thích, dóc lòng làm, cha mẹ ghét, cẩn thận bỏ”. Cha mẹ thích cái gì hả các bạn? Học nghiệp, sự nghiệp, gia nghiệp đều phải ổn định. Gia nghiệp đây chính là gia đình. Bây giờ gả chồng cho con xong rồi, cưới vợ cho con xong rồi, hôm nay thì chúng nó cãi nhau, lúc chúng nó vui vẻ thì không thành vấn đề, lúc chúng nó cãi nhau, chúng nó mang về trước mặt bố mẹ, chúng nó cãi nhau tung toé lên. Thế xong rồi bố mẹ thì đau buồn quá, khuyên can mãi. Thế xong rồi đến lúc hôm sau nó ly hôn, bố mẹ lại ngồi run cầm cập lên vì nghĩ đến lượt cháu mình bây giờ biết làm sao đây?

Thế cho nên nếu như ngay từ nhỏ bạn dạy nó chữ Hiếu thì nó sẽ biết là “Cha Mẹ thích thì dóc lòng làm”. Vậy thì chắc chắn ví dụ đang tức nhau quá, nghĩ đến chuyện bỏ nhau lại phải nghĩ đến, trước tiên phải nghĩ đến cha mẹ, sau đấy thì nghĩ đến tương lai của con cái. Cho nên cái nguyên nhân xã hội bất ổn này chính là do không dạy hiếu đạo.

TS Thái giảng tiếp]

Chúng ta hiểu rõ điểm này thì càng phải xem trọng giáo huấn của hiếu đạo, và giáo huấn của Thánh Hiền. Nhất là chúng ta trước đây thường hay oán trách trị an xã hội không tốt, chỉ bằng hiện tại làm từ chính mình.

[Suốt ngày kêu la. Đúng không? Thế nhưng chỉ bằng hiện tại làm từ chính mình. Đó!]

Dạy hiếu cho con cái, đồng thời nhìn thấy con cái của người khác cũng phải dạy cho chúng hiếu thảo với cha mẹ. Chúng ta phải tận tâm tận lực mà phát triển quan niệm quan trọng chính xác này.

[Không những dạy cho con mình, còn phải dạy cho người khác].

Khổng Lão Phu Tử trong Hiếu Kinh có một đoạn khai thị rất quan trọng: **“Phù hiếu, đức chi bản dã, giáo chi sở do sanh dã”** (có nghĩa là Hiếu là cái gốc của đạo đức, mọi việc giáo dục con người đều phát sinh từ cái gốc này): “Hiếu” là căn bản của đức hạnh, giáo dục phải bắt đầu từ chỗ

này. Nếu không bắt tay từ hiểu đạo, thì không thể nuôi lớn đức hạnh của một người. Cho nên giáo dục là chú trọng vào hiểu đạo.

[Bạn thấy nhà Nho nói có khác gì với nhà Phật nói không ạ? Không có. Bạn có nhớ cái điều kiện để bạn Vãng Sanh Tây Phương Cực Lạc là gì không? Bạn phải tu Tịnh Nghiệp Tam Phước. Tôi nhắc lại nhé, không lâu quá các bạn không chia sẻ Phật pháp các bạn lại quên. Tịnh Nghiệp Tam Phước:

- ✓ *Phước đầu tiên là gì ạ? "Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp";*
- ✓ *Phước thứ hai ạ? "Thọ trì tam quy, giữ gìn giới cấm, bất phạm oai nghi".*

Phước thứ nhất bạn được thân trời người đã. Bây giờ, hôm qua có vị nói với tôi:

- Con thấy ở trên mạng đưa cái hình ảnh về nhục thân của Lão Hòa thượng Hải Hiền, ngồi ở thế kiết già mà vẫn như là người sống.

Các bạn có được xem không ạ? Thế xong rồi vị ấy nói với tôi là:

- Thù thắng quá, một câu A DI ĐÀ PHẬT thù thắng quá, con thế này phải quyết tâm.

Thế tôi cũng có trả lời lại là:

- Con phải hiểu là Lão Hòa thượng Hải Hiền đã làm được xong cái "Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp" rồi. Lúc ấy hằng nói đến chuyện gọi một câu A DI ĐÀ PHẬT niệm đến cùng.

Vị ấy không được nghe bao giờ, vị ấy bảo:

- Đâu, con có nghe thấy như thế đâu.

Tôi bảo

- Đây nhé, con xem nhớ:

Thứ nhất là đối với lại phụ thân thì đã mất từ lâu. Đúng không ạ? Đối với mẫu thân thì coi như là chăm sóc cho đến tận khi mà mẫu thân vãng sanh. Đến khi mẫu thân vãng sinh vào thời kì cách mạng văn hóa, thì nghèo quá, không có gì thì chôn mẫu thân bằng 6 tấm ván. Nhưng mà trong tâm vẫn không nguôi ngoai. Cho đến khi mà hết cái thời kỳ đấy, bắt đầu có điều

kiện một cái là lập tức tìm cách để cải cái cát cho mẫu thân, đưa mẫu thân vào có quan có quách cho đảng hoàng tử tế. Thì đến khi đào lên, thì người không thấy đâu, chỉ có mấy cái đinh, thì mới biết đây là Bò tát đã đi rồi. Thế là đối với mẹ nhé.

Đối với sư trưởng thì sao ạ? Sư phụ dặn là khi mà sư phụ mất thì nhớ là để cốt của sư phụ ở dưới cái phiến đá ở cái ngôi mộ này. Sư phụ chắc chắc đạo rồi, biết trước là sẽ bị có người đến tìm để phá hủy. Quả nhiên là đến khi Hồng Vệ Binh đến đào bật hết cả cái ngôi mộ lên, không tìm thấy cốt của sư phụ thì đành phải chịu. Đến khi xong, thời bình trở lại, mọi thứ bình thường rồi, cho đào lên và xây lăng mộ cho sư phụ mình.

Không tham nhé! Làm cho đến tận ngày cuối cùng. Hôm nay còn làm, người ta còn thấy người già làm ở dưới ruộng, người ta bảo:

- Sao cụ không về đi? Sao thầy không về đi?

Bảo:

- Tôi sắp xong rồi, ngày mai, nốt hôm nay là xong

Thì tối hôm ấy Vãng Sanh.

Làm gì? Là trồng trọt hoa màu để làm sao? Để cúng dường cho tất cả đã đại chúng vùng đây, bố thí nhé.

Nhẫn nhục nhé! Người thu tiền điện nước tát vào mặt, chửi vào mặt, nhỏ nước bọt vào mặt vẫn không hề động tâm, vẫn không hề có một cái gì gọi sân si phản ứng cả.

Thế là Tịnh Nghiệp Tam Phước, là **“Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu Thập Thiện Nghiệp”** làm được cả.

Thì lúc đây nói một câu A DI ĐÀ PHẬT niệm đến cùng tôi tin. Còn bây giờ cháu nói là cháu vào một câu A DI ĐÀ PHẬT niệm đến cùng, song thân còn nguyên, các thứ thì chưa làm được gì, thì tôi chẳng tin là coi như bạn làm được đâu.

Mà đây là Hòa thượng dạy, Phật dạy trong Kinh Quán Vô Lượng Thọ cái Tịnh Nghiệp Tam Phước đấy. Nhưng mà các bạn thì không chịu, các bạn cứ thích cho nó thật nhanh, thật mì ăn liền, mình lại không tổn hại cái gì, mình không bị ảnh hưởng cái gì. Hiếu dưỡng không cần phải mất công, mất sức, tiền nong không cần phải làm. Đối với sư trưởng cũng vậy, chỉ

muốn dùng một câu A DI ĐÀ PHẬT để tịnh hóa. Không làm được. Mà điều này Hoà thượng nhắc đi nhắc lại, bạn phải nhớ điều này. Hoà thượng nhắc đi nhắc lại, mà trong kinh Vô Lượng Thọ Phật cũng dạy: “Phát tâm Bồ Đề, một lòng chuyên niệm”. Phát tâm Bồ Đề chính là hy sinh phụng hiến và bắt đầu từ cha mẹ, nhưng mà bạn không chịu làm, bạn chỉ muốn một câu A DI ĐÀ PHẬT bạn ngồi để bạn niệm, bạn bảo niệm đến cùng.

Khi nào Hoà thượng nói một câu A DI ĐÀ PHẬT niệm đến cùng bạn biết không? Hôm nọ chúng ta chia sẻ cái Hỏi đáp trợ niệm lúc lâm chung, là lúc lâm chung đấy, một câu A Di Đà Phật niệm đến cùng đi, chứ không phải bây giờ bạn buông hết, xong rồi bạn, kể cả sự nghiệp bạn không làm. Đó ạ. Kể cả sự nghiệp. Thậm chí bảo là buông bỏ vạn duyên, mang tiền mang tài sản cúng dường hết, nghề nghiệp bỏ hết, xong cuối cùng tro ra ốm đau bệnh tật không có gì, bắt đầu lại gọi điện đến Hoà thượng:

- Bây giờ con làm sao, con chả có tiền mà con ốm đau bệnh tật.

Đây là sự thật ạ. Hoà Thượng bảo:

- Tôi bảo bạn buông từ lý tôi có bảo bạn buông từ sự đâu.

Tôi xin nhắc lại ở chỗ đấy.

Nói đi nói lại về cái “HIẾU” là căn bản. Cho nên nhà Nho, nhà Phật, rồi là Đạo Giáo đều giống nhau hết, đều nói “HIẾU” là căn bản của Đức Hạnh.

TS Thái giảng tiếp]

Giáo dục phải bắt đầu từ chỗ này. Nếu không bắt tay từ hiếu đạo, thì không thể nuôi lớn được đức hạnh của người. Cho nên giáo dục chú trọng đến hiếu đạo”.

Các bạn! Chúng ta đem câu này đọc qua một lượt, bạn đọc qua một lần nhất định có cảm giác không như ngày trước đã đọc qua câu này. Nào, chúng ta cùng đọc qua một lần “Phù hiếu, đức chi bản dã, giáo chi sở do sanh dã**” (Hiếu là cái gốc của đạo đức, mọi việc giáo dục con người đều phải phát sinh từ cái gốc này).**

Nhớ. Thế là hôm nay tôi kết luận lại một câu, bạn quên hết đi cũng không cần, chỉ nhớ là bắt đầu từ HIẾU]

Tốt quá! Đã tìm ra được căn bản thì đường sẽ không còn xa, nên gọi là quân tử lo ở gốc, gốc đã kiến lập thì nhân đạo liền sanh.

[Đáy gốc đã quên hết mà, cho nên chữ HIẾU là phải giữ].

Cho nên Không Lão Phu Tử trong Luận Ngữ liền nói **“Hiếu để đã giả, kỳ vi nhân chi bản dã”** (Hiếu thuận là cội gốc của đạo làm người). *[Lúc nào cũng thế]* Vì vậy chúng ta nhất định phải bắt đầu từ chữ “Hiếu”.

[Tôi bắt đầu thực sự vào tu hành một cách thật sự bắt đầu từ năm 2007, thế thì cũng gặp nhiều, rất là nhiều những cái khó khăn, rồi những cái chướng ngại. Nhưng mà đến gần đây thì tôi cứ băn khoăn mãi, mặc dù đã chia sẻ pháp với các bạn. Tôi bảo, giả như bố mẹ, mẹ mình mà vẫn không ở với mình, tức là mình đã không hành được chữ hiếu. Mà không làm được chữ Hiếu tức là mình không có cái gốc này, thì dù rằng mình có nói với tất cả mọi người ở đây, dù nói hay “hoa trời rơi rụng” mình vẫn không làm được. Tôi cứ băn khoăn mãi, vậy thì mình sẽ không bao giờ thành tựu được đạo.

Giả như mâu thuẫn về cùng với tôi thì tôi bảo “Bây giờ bắt đầu ta phải xây cái gốc này từ đâu”. Đương nhiên nói từ đâu là từ đâu một cách chính chu khi mình đã hiểu đạo, còn trước kia mình làm nó như một cái bản tính thôi, và làm được tí nào thì làm, không làm được thì vẫn cho mình là người tử tế, mình là người tốt, mình là người nhất quả đất này rồi, không ai bằng mình.

Chúng ta chuyển sang nội dung thứ 4]

IV-4. Học chữ “Hiếu” từ đâu?

[Các bạn? Đệ Tử Quy

Đầy ạ. Hoà Thượng nói đi nói lại về cái Tịnh nghiệp tam phước. Phước thứ nhất:

- ✓ *Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng, từ tâm bất sát, tu thập thiện nghiệp, thì Hoà Thượng nói là Hiếu dưỡng phụ mẫu, phụng sự sư trưởng học ở đâu ạ? Đệ Tử Quy.*
- ✓ *Từ tâm bất sát học ở đâu ạ? Thái Thượng Cảm Ứng Thiên.*
- ✓ *Tu thập thiện nghiệp học ở đâu ạ? Thập thiện nghiệp đạo đây.*

Nên tăng tu hành của các bạn đây. Sau khi các bạn trang bị xong cái chỗ đây rồi thì Hoà Thượng bảo bạn “Ừ được”. Lúc đây thì bạn “Một câu

A Di Đà Phật niệm đến cùng”. Vì lúc đây là nếu bạn làm được tất cả những điều này, thì Hoà Thượng nói là, thì lúc đây là bạn có thể niệm Phật thành phẩm. Điều kiện vãng sinh chỉ cần niệm Phật thành phẩm chứ không cần nhất tâm bất loạn. Bạn nhớ không ạ? Vâng

TS Thái giảng tiếp]

Chủ đề lần này chúng ta là giảng rõ về Đệ Tử Quy, mà Đệ Tử Quy chính là “Hiếu, Đễ”, từ Hiếu, Đễ mà cắm gốc. Cho nên vừa mới bước vào Đệ Tử Quy là “Nhập tác hiếu” (Ở nhà phải hiếu), kế tiếp là “Xuất tác đễ” (Ra ngoài kính anh, nhường em).

[Ở đây có hai cái, trường bối ở đây là đối với anh em trong nhà, anh em ở bên ngoài rồi đến thầy giáo.]

Trước khi chúng ta bắt đầu vào giảng Đệ Tử Quy, chúng ta cần phải xác lập thái độ học tập cho chính xác. Khi chúng ta có thái độ học tập chính xác, hiệu quả học tập của bạn sẽ rất tốt. Tục ngữ nói “Bắt đầu tốt là thành công một nửa”

[Chúng ta vừa kết thúc nội dung thứ 3 «Lợi mình hại người tất xã hội động loạn». Khi chỉ có lợi hại thì lợi sẽ tìm cách bằng được để đạt được, hại thì phải trừ bỏ, nên tỷ lệ ly hôn cao, tỷ lệ ly hôn cao tất tỷ lệ tội phạm tăng, tỷ lệ tội phạm tăng tất xã hội động loạn.

Cho nên truy đến cùng thì nguyên nhân xã hội động loạn là do ko dạy hiếu đạo. Ko tâm hiếu tất ko đạo nghĩa, (hay còn nói chỉ có tự tư thôi đấy ạ), ko đạo nghĩa tất nuôi lớn lợi hại, lợi thì dùng mọi thủ đoạn để chiếm, hại thì tìm mọi cách để trừ bỏ.

Vậy thì chữ hiếu quan trọng như vậy thì chúng ta học ở đâu ạ? Học ở Đệ Tử Quy].

[Phần giảng giải của TS Thái hôm nay chúng ta dừng ở đây

Vâng ạ, giờ chúng ta sẽ sang phần chia sẻ

Chủ đề: Tu thân

- Vì sao phải tu thân?

- Thế nào là tu thân?

Tu thân

Mục tiêu của Nho Giáo: Một là tu thân. Hai là tề gia. Ba là trị quốc và Bình thiên hạ. Trị thiên hạ thì cuối cùng là theo chủ trương gì? Là trị quốc lấy đức làm trọng, để xây dựng một xã hội thịnh trị “Đêm ngủ không cần đóng cửa, ngoài đường không nhặt của rơi”.

Vì sao phải tu thân? “Giáo dục truyền thống Nho giáo dạy cái gì? Dạy chúng ta quay về với “bản tính” (pháp tắc đại tự nhiên), thì sẽ trở thành Thánh nhân.]

Tuân Tử có nói về tu thân như sau:

- 1) “Thấy người hay, thì phải cố mà bắt chước;
- 2) Thấy người dở thì phải tự xét xem mình có dở như thế không để mà sửa đổi.
- 3) Chính mình có điều hay, thì phải cố giữ;
- 4) Chính mình có điều dở, thì phải cố mà trừ đi.

[Cho nên Đệ Tử Quy dạy bạn là gì ạ? “Thấy người thiện, ta học theo. Dù kém xa, dần cũng kịp. Thấy người ác, tự phản tỉnh, có phải sửa, nếu không có, phải cảnh giác”]

- Người chê ta, mà chê phải tức là thầy ta;

[Bạn nhớ nhé, không vừa mới chê một cái là bạn sung thiên địa lên rồi]

- Người khen ta, mà khen phải, tức là bạn ta;
- Còn người nịnh hót ta là người cừu địch hại ta vậy.

Cho nên người quân tử:

- Trọng thầy, quý bạn và
- Rất ghét cừu địch,
- Thích điều phải mà không chán,
- Nghe lời can mà biết răn...

Như thế dù muốn không hay cũng không được.

Kẻ tiểu nhân thì không thể.

- *Cực bậy, mà lại ghét người chê mình;*
- *Rất dở, mà lại thích người khen mình;*
- *Bụng dạ như hổ lang, ăn ở như cầm thú, mà thấy người ta không phục, thì lại không bằng lòng*
- *Thân với kẻ siểm nịnh,*
- *Xa cách kẻ can ngăn,*
- *Thấy người chính trực thì cười,*
- *Người trung tín thì chê...*

Như thế thì dù có muốn không dở cũng không được.

[Đấy ạ, lại nói về người chê ta ạ. Tôi có một đồng học kể chuyện với tôi rằng:

- *Con bán mũ bảo hiểm ở trên mạng, có chữ A DI ĐÀ PHẬT.*

Bảo:

- *Thế con bán thế nào?*

Bảo:

- *Con có một người họ sản xuất ra, thế xong rồi con bán.*

Thế tôi hỏi là:

- *Thế con bán được không?*

Bảo:

- Ô! Con bán cũng được đấy, có khi một ngày con bán được đến được hơn hai chục cái.

Tôi bảo là:

- Con phải cẩn thận bởi vì có chữ A DI ĐÀ PHẬT thì người ta tin hàng của con là thật, không cẩn thận, con sẽ chuyển sang thành là dựa vào câu A DI ĐÀ PHẬT để kinh doanh, vậy không có phúc.

Vị này rất là khá, không hề giận tôi, xin tôi nói tiếp:

- *Thế giờ Cư sĩ Bà bảo con làm gì?*

Chứ không lại sân si mà lại cãi. Thế tôi bảo:

- Vậy theo ý Cư sĩ Bà, giả sử nếu người ta mua nhiều con còn bán rẻ hơn nữa. Mà nếu như mà đến một cái mức độ thì, giả sử con không được đồng nào thì con cũng đã gieo truyền cái chữ A DI ĐÀ PHẬT này cho khắp mọi người. Con có phước.

Thế là đến lúc cũng có cái người cản trở. Tôi bảo:

- Vậy tôi không nói nữa

Thế vị bảo tôi là:

- Không, con đang nghe mà, con nghe con thấy rất là hay mà. Bà nói cho con nghe đi. Không phải con, bà cứ nói cho con nghe đi.

Không hề giận một câu. Thế là khi tôi nói xong vị ấy bảo:

- Con không hề biết những điều bà nói. Mà bây giờ bà nói con thấy đúng hoàn toàn và con xin nghe lời Bà hoàn toàn. Người mua nhiều sẽ giảm nhiều nữa, kể cả không lấy gì cũng sẽ là giúp cho người.

Nhưng bạn nhớ là tôi không hề nói là làm không công. Tôi có nhắc lại, nhân tiện đây tôi cũng nhắc lại luôn:

- Con phải nhớ câu chuyện của gia đình Cư sĩ Bàn Uẩn. Gia đình Cư sĩ Bàn Uẩn biểu pháp thế nào? Toàn bộ tài sản cho lên một cái thuyền, đục cái thuyền ấy đi, cho xuống sông hết. Mọi người hỏi rằng: “Tại sao số tiền này không đem để giúp người nghèo mà lại bỏ đi?”.

Hòa thượng bảo đây là biểu một cái pháp rất sâu – Nhiều một việc không bằng ít một việc, ít một việc không bằng không có gì. Nhưng cuối cùng có phải Cư sĩ Bàn Uẩn là bỏ hết không làm gì không? Ông vẫn phải nuôi cái thân tứ đại này thì nhà ông chuyển sang làm gì ạ? Đan dép cói. Cho nên Bà không hề nói là con không lấy đồng nào. Bà bảo “khi cần”, nhưng vẫn phải có cái để nuôi cái thân tứ đại này.

Vị này tu thật mà, người tu thật thế nên tôi mới nói chứ không thì tôi lại không nói. Cho nên chỗ này mới thấy là gì?]

*“Người chê ta mà chê phải tức là thầy ta.
Người khen ta, mà khen phải, thì tức là bạn ta”.*

[Người ta khen đúng mà.]

“Còn người nịnh hót ta, tức là khen ta mà khen không đúng, thì là cừu địch hại ta vậy”.

[Chúng ta phải nhớ điều đấy]

Cho nên người quân tử trọng thầy, quý bạn và rất ghét cừu địch.

[Đấy, gọi là “Nghe lỗi sợ, nghe khen vui, bạn xấu đến, bạn hiền đi, nghe khen sợ, nghe lỗi vui, người hiền lương, dần gần gũi”]

Bạn phải nhớ được điều đấy. Suy từ tôi ra là tôi thấy, tôi góp ý cho ai mà người đấy không tiếp thu, sân si lên thì không bao giờ tôi nói nữa, không nói một câu. Lần trước cũng có bạn tôi nói đến lần thứ ba không nghe. Tôi bảo:

- Từ giờ trở đi không được hỏi tôi một câu

Vị ý quay đầu luôn, đến đoạn đấy vị ý tỉnh vị ý quay đầu luôn].

Kẻ tiểu nhân thì không thể. Cực bậy, mà lại ghét người chê mình; rất dở, mà lại thích người khen mình; bụng dạ như hổ lang, ăn ở như cầm thú, mà thấy người ta không phục, thì lại không bằng lòng. Thân với kẻ siểm nịnh, xa cách kẻ can ngăn, thấy người chính trực thì cười, thấy người trung tín thì chê... Như thế thì dù muốn không dở cũng không được.

Cái đạo tu thân rút lại chỉ có biết theo điều hay, mà tránh điều dở. Mà muốn tới cái mục đích ấy, thì không những là tự mình phải xét mình lại còn phải xét cái cách người ở với mình nữa. Đối với người, cần phải biết hai điều:

- 1) Ai khen chê phải, khuyên răn phải, thì phục, thì bắt chước;*
- 2) Ai chiều lòng nịnh hót, thì tránh xa, coi như quân cừu địch.*

Nên ưa người ta khuyên mình hơn là người ta khen mình”, có như thế, thì mới tu thân được.

[Đấy ạ, đây là Tuân Tử.

Nhân nói về Tuân tử, chúng ta mới nghe nhiều về Khổng tử và Mạnh tử, còn ít nghe về Tuân Tử. Nhân đây xin giới thiệu thêm về Tuân Tử

Tuân Tử: tên thật là Huống, tự là Khanh, người nước Triệu, sinh ra sau Mạnh Tử độ 50 năm, thấy đời bấy giờ hỗn loạn luôn mãi và phong hóa

suy đồi, liền làm sách nói về lễ nghĩa, lễ nhạc, cốt ý để chỉnh đức mà hành đạo.

Bây giờ tôi sẽ hỏi các bạn một câu, câu này thì đã nói rồi, đã giảng rồi, giảng hai, ba lần. Bây giờ bắt đầu hỏi. Bạn có nhớ là Mạnh Tử thì nói “Nhân chi sơ, tính bản thiện”, còn Tuân Tử thì nói “Nhân tri sơ, tính bản ác”. Tại sao lại có cái ngược như thế, tại sao ạ? Các bạn. Cái này đi về lý, bởi vì nếu như bạn gọi là “lý đắc tâm an”, khi bạn mà lý đã hiểu được rồi thì bạn cứ yên tâm tự tại mà làm, quyết là không sai đại đạo. Bạn đi như thế là đúng hướng, không có đến mức độ gọi là đi một tí thì họa hại đến âm âm, rồi là có khi mất cả thân mạng, rồi là coi như là thành tan nát hết. Rồi đang ăn chay thì chuyển sang, gọi là thôi con lạy xin Phật Bồ tát cho con ăn mặn cho con đủ sức khỏe. Ở đây hôm qua mọi người vừa kể với tôi đúng không Cư sỹ Châu? Thế là cuối cùng họa hại càng tới và cuối cùng mất thân mạng. Cho nên tôi cứ nói với bạn về lý rất kỹ là vì như vậy.

Tuân Tử thì nói “Nhân chi sơ, tính bản ác”, Mạnh Tử thì nói “Nhân chi sơ, tính bản thiện”, Khổng Tử nói “Nhân chi sơ, tính bản thiện”, ai đúng ai sai?

Cái thiện và cái ác của Tuân Tử và Mạnh Tử vẫn ở trong vòng tương đối, có thiện có ác. Nhưng mà cái thiện của Khổng Tử thì đây chính là pháp tắc đại tự nhiên, vượt ra khỏi vòng tương đối bạn có nhớ không?

Giai đoạn đầu bạn đoạn ác, giai đoạn thứ hai gọi là “trạch thiện cố chấp”, bạn chấp chặt vào việc thiện. Bạn cứ làm thiện đi, bạn cứ vẫn cứ chấp rằng có ta làm thiện đi. Vẫn không sao, thì đây chính là cái thiện ác trong vòng tương đối.

Nhưng đến cái chí thiện, cái chân thiện cao nhất là phải làm thiện không chấp tướng, thì cái Mạnh Tử nói và cái Tuân Tử nói thì đây là thiện ác của hai mặt của tập tánh, còn cái Khổng Tử nói là “Nhân chi sơ, tính bản thiện” là chính là tự tánh. Đây là pháp tắc đại tự nhiên, làm thiện không chấp tướng, bạn nhớ chưa? Các bạn nhớ chưa ạ?]

[Vâng ạ! Thời gian của chúng ta đã hết, bài chia sẻ của chúng ta hôm nay tạm dừng ở đây.

Ngày mai chúng ta sẽ học nội dung thứ 5: Phương pháp học Đệ Tử Quy thế nào cho hiệu quả.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy
Hành đúng từng câu chữ
Nội hóa tâm cung kính
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai – Xin cảm ơn!]